

1093

P R E S - S E R V I S

NOVINSKO-IZDAVACKO PREDUZEĆE SAVEZA
NOVINARA JUGOSLAVIJE
PRESS PUBLISHING ENTERPRISE OF THE FEDERATION
OF YUGOSLAV JOURNALISTS
BEOGRAD — Knez Mihajlova 2/X — Pošt. fah 842
Tel. 621-578
Cek. račun 101-11/1-804
Current Account with
Yugoslav National Bank

SLUŽBA DOKUMENTACIJE
CLIPPING SERVICE

Isočak iz lista
Newspaper cutting

MLADI BORAC - Skoplje

12. V. 1966

Иван Генералиќ: Невеста

● СРЕДБАТА СО АКАДЕМСКИОТ СЛИКАР БОРИС НЕДЕЛ ОД ПОЕНТА ПИТОР — ГВАДАЛУПА

ЌЕ СЕ ВРАТАМ ДОМА

ДЕНОВИВЕ ВО СКОПЈЕ, еден скопјанец од Гвадалупа ја отвори првата самостојна изложба на слики и цртежи што настанале како резултат на еден подолг период на работа. Почнати во неговото место на живеење, во градот Поента Питор, на францускиот остров Гвадалупа на Карипското Море за да ги заврши овде, во татковината.

Долги се патитевта низ кои поминува овој наш сликар, кој со илјадници километри живее далеку од неговото Скопје веќе неколку години, а сепак на неговиот пасопорт пишува државјанство — Југословен. По враќањето од Софија некаде во 1942 година, раскажува Недел, се приклучил кон Народноослободителниот движење и по некое време, па сè до завршувањето на војната работел во пропагандното одделение на Главниот штаб заедно со Мирко Почуча и Вагел Коцман. По војната, тоа беше во 1946 година, имав само дваесет и две години и со дозвола од тогашната влада отидов во Париз за да студирам сликарство што всушност беше и единствената моја желба во тоа време. Во Париз на познатата „l'école des Beaux arts“ завршив сликарство и графика и по седум години поминати во оваа метропола на уметноста и работелки најразлични работи и менувајќи ги станите од Монмартр до Елисејските полиња заминував преку океанот, во Њујорк. Овде, раскажува понатаму уметникот Недел не се задржав многу бидејќи начинот на животот кој просто се наметнува по некое непипано правило не ми одговараше не само за мојата работа туку просто не му беше својствено на мојот менталитет и така од град во град, од слика до слика, се присекава Недел, се настанав во градот Поента Питор кој на островот Гвадалупа е Културен и административен центар во кого додека не бев дојден немаше ниедна галерија, парадоксално малку бидејќи овој остров подолго време и припаѓа на Франција која на извесен начин сè уште ја има предноста во културата и уметноста. Во овој град имам своја галерија преку која годишно поминуваат голем број сликари и други уметници не само од Америка туку и од Европа.

Го запрашав која му е пред оваа изложба. Малку подзастана, а потоа рече, дека и самиот не го знае точниот број, бидејќи непрестано слика и излага. Можеби околу педесетина самостојни изложби претежно во Франција и Америка не сметајќи ги изложбите што ги приредувам на разни коктели кај аристократите во САД.

■ Што е вашата преокупација во сликарството?

— Човекот и неговиот внатрешен живот, мислам дека се мојата преокупација. Сакам да го прикажам она што на човекот му се случува зад него, што тој како живо суштество на извесен начин го прикрива во својата душа. И овдека повеќето мои слики се работени на оваа тема и може да се насети дека во секој од изложените експонати допира човекот. Не знам дали сум успеал или не, главно наслутува она што тој пред светот не го доживува особено тогаш кога се наоѓа сам, препуштен на стихијата на своите чувства. Сепак сметам дека не би било скромно повеќе јас да зборувам за тоа, мислам дека најдобро би било кога моите слики би можеле да го кажат сето тоа и секој гледач-посетител на изложбава, да го интерпретира на свој сопствен начин.

— Како се чувствувате далеку од татковината и дали понекогаш тоа влијае на вашето творештво?

— И покрај тоа што полни дваесет години живеам далеку од моето Скопје каде што сум го поминал детството и раната младост, далеку од моето Маџар маало јас со духот сум секогаш овдека и секогаш мислам на моето враќање. За тоа дали во творештвото влијае тоа, ќе ве потсетам на еден немил случај, имено на 26-јулската катастрофа од 1963 година кога градот беше разурнат од земјотресот. Тогаш се наоѓав во Њујорк и веста ме потресе така што по враќањето во Гвадалупа настаана низа слики цртежи од еден цел циклус онака како што јас ги чувствував тие страдања на моите сограѓани овде... Во тоа време цели три недели централното радио на островот јавуваше вести за Скопје и покрај тоа што бев единствениот Југословен таму. Жена ми е Францускиња, родена на Гвадалупа, но забележа дека Скопје мора да е некое значајно место што и толку големо внимание му оддава светот. Ова ви го раскажав само за да ја илустрирам на извесен начин средината во која живеам и луѓето кои се околу мене. Всушност секоја слика е пропратена со тој дух — мој, македонски и мислам дека и моите слики тоа го зборуваат.

На крајот на разговорот, на средбата со уметникот тој ми рече дека сепак едно време ќе се врати во родниот град за тука да го продолжи сликарското творештво без кое не може да се замисли себеси.

Марко АРСОВСКИ